

Kóbai, Rudá slivoň

Tou dobou byl zemským správcem Tří provincií a vrchním radou druhý syn někdejšího ministerského předsedy, bývalého druhého generála a hlavního komořího Tó no čúdžóa. Byl to nejbližší mladší bratr zesnulého velitele stráže palácových bran Duba Kašiwagiho a od dětských let byl nesmírně bystrý a měl vytříbený vkus. S každým měsícem a rokem, kdy stoupal po žebříčku světských hodností, bylo zřejmější, že nepřišel na tento svět bez vyššího poslání, a císař mu rovněž věnoval bezmeznou přízeň.

Měl již druhou hlavní ženu, neboť první mu zemřela, a jeho nynější paní domu byla dcerou v pořadí dalšího ministerského předsedy. Byla to Makibašira (Opěrka z vonného dřeva), jež se tolik zdráhala opustit otcovský dům – svou touhu být otci oporou vyjádřila v dopise, který uložila do opěrného sloupku z ušlechtilého dřeva. Byla vnučkou mocného prince přednosty protokolárního úřadu a s princem Hotaruem, Světluškou, zastávajícím touž funkci později, byla také původně sezdána. Ten však zemřel, a pak za ní pouze tajně chodil zmíněný vrchní rada.

Léta mijela a nadešel čas, kdy musel vrchní rada dát svému vztahu k paní Makibašiře podobu, jaká mu náleží. Měl zatím jen dvě dcery po zesulé ženě a to mu připadalo žalostně málo. Proto se obrátil na Bohy a Buddhu s úpěnlivými prosbami, jež byly vyslyšeny, a jeho nová paní porodila synka jménem Taifu.

Kromě toho měl zesnulý princ Světluška s paní Makibaširou dceru, princeznu jménem Mija no onkata. Vrchní rada zacházel se všemi dětmi stejně a bez rozdílu, ale dámy, jež se o ně staraly, si nedokázaly zachovat smysl pro rovnováhu a občas mezi nimi docházelo k velkým sporům.

Paní sama byla však nesmírně velkomyslná a otevřená duchu nových

časů. Nezaújatě naslouchala hlasu obou stran a nezdráhala se ani vyslechnout názory, jež jí byly navýsost nepříjemné. Vždy byla ochotna změnit stanovisko a zamyslet se i nad svými vlastními neuváženými kroky. Nikdy tedy nepoutala nežádoucí pozornost a působila na všechny bezprostředně a mile.

Vznešené dcery neměly k sobě věkově daleko, jedna za druhou dospívaly a oslavovaly postřížiny. Bývalá paní domu, choť vrchního rady, dala nově postavit výstavný a rozlehlý ložnicový pavilon s oporou ze šesti sloupů. Bydlila se svou starší dcerou v pavilonu Reikeiden v jižní části, zatímco severní část se dělila na Západní křídlo, kde žila její mladší dcera, a na nejsvětější Východní křídlo, jež bylo zároveň i obytnou síní. Zde sídlila nová paní domu Makibašira, dcera pana Černovouse a jeho někdejší choti, dcery prince přednosta protokolárního úřadu (původně přednosta vojenského úřadu), a princezna Mija no onkata, jež byla dcerou Makibaširy a zesnulého prince přednosta vojenského úřadu Světlušky. Dalo by se předpokládat, že i princezna musela žít skromně, když za ní již nestál její urozený otec, ale princ Světluška i děd jí přenechali četné statky, takže čas trávil a všechny obvyklé oslavy a obřady vykonávala tak vznešeně a ušlechtilě, jak se sluší a patří.

Jak již tomu v takových případech bývá, pověst pravila, že princezna Mija no onkata si všichni předcházeli a mívala nemálo nápadníků. Ba i sám císař a korunní princ se ucházeli o její přízeň. Vrchní rada, za něhož se po smrti prince Světlušky Makibašira nakonec provdala, sice říkal, že císař má přece již svou paní z Akaši, jíž se sotva kdo vyrovná, ale zároveň soudil, že kdyby její možnosti sám předem podcenil a stále jenom opakoval totéž, samozřejmě by se do císařského paláce nemohla nikdy dostat.

„A možná by to byla příliš velká škoda pro někoho, komu záleží na dceři tolik jako mně.“

Poslal ji tedy do služby ke korunnímu princí. Bylo jí sotva osmnáct, bylo to děvče v rozpuku, nesmírně milé a půvabné.

Také druhá dcera byla neméně vznešená a krásná. Byla méně průbojná než její starší sestra, a bylo by vskutku škoda, aby se tak půvabná dívka neprovdala za císařského prince. Kdyby tak o ni projevil zájem pan

přednosta vojenského úřadu Nió, třetí syn současného císaře a druhé císařovny z Akaši, říkal si vrchní rada.

Kdykoli přednosta vojenského úřadu zahlédne tuto dceru v císařovnické paláci, povolá ji k sobě a žádá, aby mu pomohla krátkou chvíli... A dívka je tak bystrá!

Její pohled i vznešené čelo prozrazují velikou oduševnělost a opravdovou hloubku citů. Přednosta podotýká: „Vyříd'te prosím otcí, že nechcete být pořád jenom s bratrem, chcete poznat také jeho sestry.“

A princezna to vrchnímu radovi opravdu vyřizuje a dodává: „Vzkazuje vám to pan přednosta.“

Zemský správce a vrchní rada se usměje, o tom se mu ani nesnilo.

„Když je dcera tak bystrá, bude asi opravdu lepší provdat ji za přednostu vojenského úřadu než dopustit, aby se jen tak ponižovala před kdekým. Budu mít zetě, kterého si mohu předcházet, a manželce tím ubude vrásek.“

Zároveň spěchá, aby starší dceru dostal co nejdříve do paláce korunního prince, a v duchu se úpěnlivě modlí: „Pokud by se naplnila věštba božstva ze svatyně Kasuga, zavděčím se tím i otcovu duchu. Byla by to náhrada za utrpení, které měl s paní Kókiden. Kvůli ní se doslova utrápil.“

Přízeň korunního prince opravdu není jen tak ledajaká, říkají si lidé. A protože dcera není zvyklá na postavení vedlejší milenky v císařském paláci a velice se trápí, posílá tam s ní pan rada manželku, princeznu Makibaširu, aby jí byla stálou oporou.

Zatímco matka a starší dcera jsou nyní v císařském paláci, princezna Mija no onkata, vlastní dcera paní Makibaširy ze Západního křídla, je nešťastná. Dosud byly se sestrou pořád spolu, spaly noc co noc v téže místnosti, hrály různé hry a soutěžily v hudbě a jiných uměních. Mladší sestra se ve všem řídila poučením starší sestry. Bývala velice plachá, dokonce neodhalovala tvář ani před vlastní matkou, a vystupovala vždy až překvapivě skromně. Nebyla však povahy chmurné ani nevlídné, naopak, právě těmito svými pozoruhodnými vlastnostmi dobývala lidská srdce. Vždyť byla ve všem lepší než ostatní!

Pan vrchní rada si uvědomil, že příliš dlouho myslel na vlastní dítě a snažil se uplatnit jen vlastní dceru...

Je mu nyní druhé dcery upřímně líto a hned poznamenává na adresu dívčiny matky: „Pokud máte nějaký plán se svou dcerou, sdělte mi jej! Postarám se o ni stejně jako o ostatní dcery.“

Ale matka odpoví: „Moje dcera vůbec nedokáže myslet na všední a každodenní záležitosti. Dokud žiji, jsem odhodlána se o ni postarat. Mám ale značné obavy, co s ní bude, až zemřu. Chci, aby nežila nerozvázně, ale také nechci, aby jí pohrdali nebo se jí vysmívali,“ říká a vychvaluje ji před lidmi, jak může.

Vrchní rada přistupuje ke svým dětem jako vlastní otec. Je upřímně dojat a touží dceru spatřit na vlastní oči:

„Proč jen se přede mnou stále skrývá? To je od ní opravdu bezohledné,“ uvažuje zklamaně. Občas dokonce také zvědavě nahlédne dovnitř. Doufá, že dceru aspoň letmo zahlédne.

„Pokud tu není její matka, musím se o dívku postarat sám,“ podotýká a usedá před závěsem.

Princeznička odpovídá téměř bezhlesně, ale její hlas i chování jsou nesmírně vznešené. Její postava i tvář působí velice urozeným dojmem a pan rada je její povahou i chováním upřímně dojat. Uminil si přece, že jeho dcera nesmí zůstat za nikým pozadu.

Právě proto, že takto smýšlí, musí si v tomto širém světě zachovat potřebnou rozvahu a obezřetnost: „Jistě, moje dcera je nejlepší. Ale co když je přece jenom někdo ještě lepší?“

A tak stále sní jenom o tom, že musí tuto princeznu vidět osobně.

„V posledních měsících nemám ani chvíli,“ říká pan rada. „Tak dlouho jsem už neslyšel vaši loutnu. Princezna, co bydlí v Západním křídle, cvičí velmi pečlivě, ale osamělou hrou lze sotva dosáhnout dokonalosti. Polovičatost její interpretace mi rve uši. Když už mám poslouchat někoho, kdo ještě nehraje nejlépe, nechám se raději poučit od vás. Jsem už hodně starý, a ještě nikdy jsem na pořádný nástroj nehrál. Ale protože jsem se k onomu starému muži tehdy přidal a hráli jsme nějaký čas spolu, musím si často připomínat tóny vaší loutny, na kterou jste přede mnou hrávala, a dávné, zaslé časy. Z těch, které učil hře na loutnu pan Gendži, je naživu již jen pan ministr po pravici. Panu druhému generálu Kaoruovi a panu přednostovi vojenského úřadu Nióovi osud z minulých

životů opravdu přál, nejsou v ničem pozadu za hráči z dávných dob. A hrají vždy tak horlivě, s takovým záparem. I když, pravda, úder na struny mají poněkud chabý.

Zajisté, panu ministrowi po pravici se nevyrovnej. A tóny vašich louten jsou si tak podobné!

Na loutnu musí opravdu hrát někdo, kdo hraje tiše a sladce. Kobylky se nemá člověk správně ani dotknout, ale když strunu stiskne žena, je to naopak roztomilé. Zazní to přitom úplně jinak, tak půvabně. Nezkusíte si také zahrát? Podržte mi přece někdo ten nástroj!“

Dvorní dámy si již na pana radu zvykly a ukazují se před ním jen zřídk. Ale mladší dámy vyššího postavení před ním někdy nechtějí ukázat svou tvář, a tak se svévolně posadí a klopí zrak.

Pan vrchní rada, nový manžel paní Makibaširy, se pohoršuje: „To není jen tak, když někdo, kdo k vám měl docela blizoučko, se chová tak odměřeně.“

Vlastní syn vrchního rady a paní Makibaširy Taifu se snaží ve slavnostním šatu dostat do paláce. Má nádherné, nahoru vyčesané vlasy a vypadá ještě půvabněji než obvykle. Panu radovi doslova učaroval. Požádá jej ihned o vzkaz pro paní Makibaširu, která sídlí v pavilonu Nádherných výhledů Reikeiden:

„Budeš muset zajet do paláce a dohlédnout na mou starší dceru. Dnes večer do paláce asi nepojedu. Vyříd, že mi není moc dobře.“

Pak princeznu pobídne: „Zahraj mi trochu na loutnu! Tebe jsme povolali, abys jednomu z pánů trochu zahrála, ale ještě tě nikdo neslyšel. Pěkně svůj nástroj vylad' a hraj!“

Princezna je tím trochu poplašena, ale pak uchopí plektrum a velmi obratně začne hrát. Pan rada hvízdne zkušeným, silným hlasem do rytmu.

Při východní stěně ložnice, nedaleko převisu střechy nad zápražím, kvete překrásně rudá slivoň.

„Květy na předním záhonu jsou tak nádherně upraveny,“ říká pan rada děvčeti. „Přednosta vojenského úřadu je pryč již doma. Prosím, buď tak hodná, ulom aspoň jednu snítku a odnes ji k němu.“

Vím, kdo se vyzná v obdivování květů...“

Po chvíli po této recitaci pokračuje: „Ach ano, když byl ještě pan generál Gendži na vrcholu zdraví a dobré pohody... Já byl tenkrát ještě děcko a měl jsem tu čest se o něho starat, jako se teď o mne staráš ty. Stále si s dojetím připomínám, jak hezky se mnou zacházel.

Oba jsou skvělí, ale panu Gendžimu nesahají ani po paty, není nikoho, kdo by se mu vyrovnal. Nebo si to říkám proto, že ho tak nesmírně obdivuji? Kdykoli na něho vzpomínám, a je to často, srdce se mi sevře bolem... Musím si stále říkat, že to není jen tak, když člověk žije příliš dlouho...“

Po těch slovech klesne na duchu a srdceryvně se rozpláče.

Pan rada neodolá, využije příležitosti a požádá syna Taifua, aby utrl jeden překrásný květ.

„Nedá se nic dělat, ze všech mých starých přátel žije dnes už jen princ přednosta vojenského úřadu Nió. Když zemřel Buddha, jeho starý žák Ánanda se náhle jasně rozzářil a jistý moudrý učenec usoudil, že to se možná Buddha právě vrátil na svět. Dovolte i mně nehodnému slůvko, jímž rozjasním temnoty našeho bolu:

*Vždy s čistým srdcem
šíříš svou krásnou vůni,
slivoňko mladá!
Však si můžeš být jista,
že si tě slavík najde...“*

Tu báseň napsal pan rada na rudý poznámkový papír, který vytáhl z náprsního prostoru svého šatu, jako by najednou nějakým mladistvým gestem omládl. Pak list složil a odeslal, načež se spěšně vrátil do císařského paláce, naplněn touhou, aby si jej princ Nió povšiml.

Přednosta vojenského úřadu Nió se vrací z komnaty své matky, druhé císařovny z Akaši, do svých komnat v císařském paláci. Ve skupině početných dvořanů, kteří jej doprovázejí, mu padne do oka mladičky pan Taifu.

Přednosta lehce prohodí: „Kampak jsi to včera zmizel? A jak dlouho jsi tady dnes?“

„Nejdřív jsem šel domů, ale pak jsem slyšel, že vy jste ještě pořád v paláci Jeho Veličenstva. Tak mě to mrzelo, že jsem se nakonec ještě vrátil, abych vás pozdravil,“ vysvětluje Taifu obšírně a bez ostychu, s neuvěřitelně dětskou upřímností.

„Však mne nemusíš vyhledávat jenom v paláci. Zajdi někdy ke mně do mého paláce na Druhé ulici, kde budeš mít více volnosti. Tam chodí mladí lidé bez zábran, kdykoli se jim zachce.“

Protože princ hovoří s hochem o samotě, ostatní se zdráhají k němu přiblížit a rozcházejí se. Okolí se pomalu utiňuje.

„Do paláce korunního prince teď už chodit nemusíš, rozumíš? Dříve tě chtěl mít stále při sobě, ale teď tam má tvou sestru a na tebe už nemá čas.“

„To mi vůbec nevádí, korunní princ se mne opravdu něco naobtěžoval! Ale kdybyste to byl vy...“

Najednou se zastydí a neví jak dál. Usedne na paty a sklopí oči.

„Tvoje vlastní sestra, ta druhá, dala přednost korunnímu princovi, že prý jsem na ni moc mladý. Ale to je po mne velké zklamání. Samozřejmě ji chápu, ale přesto mne to drásá.“

Avšak princezna Mija no onkata z Východního křídla (dcera prince Světlušky a paní Makibaširy) je, pravda, pro tebe sestra nevlastní, ale po princovi Světluškově pochází ze stejné staré větve císařského rodu jako já. Nepozorovaně se jí zeptej, jestli se se mnou nechce stýkat ona, když už jsme příbuzní.

Docela dobrá příležitost, abys doručil nakonec ten slivoňový květ, co jsi přinesl z domu vrchního rady, mým jménem princezně Mija no onkata.“ Pak se přednosta usměje: „Kdyby mne už jednou odmítla, bylo by to samozřejmě trapné...“

Květ neodloží, drží jej v ruce a prohlíží si jej. Tvar snítky, chomáčky květů, jejich barva i vůně, to všechno je tak neobvyklé.

„Rudá slivoň, jež kvete v sadu, nemá tak překrásnou barvu, a žádná bílá slivoň tak krásně nevoní. Ta barva i vůně se doslova hledaly...“

Slivoň je princovým oblíbeným květem a pan rada mu tím darem udělal opravdovou radost.

„Zřejmě jsi odešel od korunního prince, protože dnešní noci má službu v paláci... Raději tu už zůstaň do rána.“

Jít ke korunnnímu princí už ani nemůžé, protože princ přednosta jej nenechá odejít, je teď tak blízoučko, květy tak nádherně voní...

Hochovo mladé srdce zaplaví pocit nepoznaného štěstí.

„Proč tvoje starší sestra raději nevstoupila do služeb korunnního prince?“ tážé se princ a chlapec odpovídá:

„To nevím. Říká se, že si vybrala toho, kdo má hlubší smysl pro záležitosti srdce.“

Přednosta pochopí, že pan rada očekává zájem o svou druhou dceru. Protože však jeho touhy směřují ve skutečnosti jinam, odmlčí se.

Nazítří zrána, když je mladík na odchodu, poznamená namísto odpovědi panu radovi poněkud neochotně a nepřesvědčivě:

*„Kdybych byl hoden
dechu onoho květu,
ujišťuji vás,
že bych se nezpěčoval.
Ta vůně není určena pro mne!“*

A pak říká chlapci: „Važ si otcových přání, je to už starší člověk, a snaž se, aby si nikdo nevšíml, komu ten květ doopravdy dáš,“ a chlapec poslušně přikývne.

I on má teď raději starší sestru, paní z Východního křídla, když vidí, že si to přeje pan přednosta, pro něhož by udělal cokoli. Naopak nevlastní sestra mu nyní připadá nesmírně vznešená a přitažlivá, i když jí dosud měl skoro za vlastní. V jeho dětské fantazii zaujímá již poněkud jiné místo a je jisté, že je opravdu velice ušlechtilá. Květ lásky a úcty přece patří té ušlechtlejší...

Vlastně obě sestry jsou starší, ale tahle je přece jen úplně jiná a u starého excisaře je jí jisté smutno. Kdyby se mi aspoň podařilo vyřídit ten vzkaz, říká si, a nesmírně tedy vítá příležitost posloužit jako posel, který květ předá.

Báseň prince přednosty je odpovědí na onen včerejší dopis, a ihned jí tedy panu radovi ukáže. „To se mi na něm nelíbí. Všichni znají jeho záletnické choutky, a on si před ministrem Júgirim a přede mnou hraje na

vážného a citlivého šlechtice! Co může být dobrého na tom, když si hraje na lepšího, než je, když všichni dobře vědí, jak je přelétavý!“ zabručí.

Dnes opět přichází hoch od pana rady, aby si princův postoj ověřil. Pan rada se táže:

*„Pokud můj kvítek
jen pohládíte rukávem
nasyceným tou vůní,
bude to pro něj pocta.
Už tím ho proslavíte!*

Vím, je to poněkud lascivní obrat. Odpusťte mi to!“

Přednosta vidí, že pan rada se mu opravdu snaží nabízet mladší dceru, i když mu to dosud nebylo po chuti, a rozbuší se mu srdce:

*„Pokud zamířím
do domu vonícího
rudými květy,
řeknou si: Hledme svůdník
bažící po mladé krvi!“*

„Proč se tváří tak nechápavě, když dobře ví, co od něho očekávám?“ říká si pan rada v duchu podrážděně.

Radova hlavní choť paní Makibašira vypravuje manželovi, co slyšela v císařském paláci: „Náš Taifu měl prý noční službu v císařském paláci a dámy vesměs oceňovaly jeho jedinečný parfém, ale stala se zvláštní věc. Korunního prince hned napadlo, že to je přece vůně pana přednosty, a rozhněval se: Chlapec se mi vyhýbá. To od něho vůbec není hezké.

Nevzpomínám si, že bych byla panu přednostovi psala, ani jsem neviděla, že by nesl nějaký dopis.“

Na to odpoví rada: „To je pravda. Pan přednosta má rád slivoňové květy, proto jsem se neovládl a dal jsem pro něho utrhnout snítku oné rudé slivoně na zápraží. Máte pravdu, že je to velmi zvláštní vůně. Dámy

v paláci Jeho Veličenstva tak nevoní. Pan Kaoru je velmi elegantní, ale takovou vůni by pořídit nedokázal. Rád bych věděl, jak je to možné.

Taková vůně je svému nositeli přisouzena z minulých životů. Totéž platí o květech. Slivoň je chválena proto, jak vyrostla a jaká je.

Jaký div tedy, že lidé prince přednostu srovnávají s těmi květy a vy-chvalují jej?“

Nejmladší sestra Mija no onkata, vlastní dcera prince Světlušky, je už velká a se vším si ví rady. A protože tedy všechno ví, nezůstane jí utajena ani přednostova touha, ale rozhodně se nechce jen tak snadno provdat.

Současní muži řídící se hlasem doby se ze všech sil snaží přiblížit takovýmto dcerám, zrozeným z lůna otcovy hlavní ženy, takže se o princeznu ucházeli ze všech sil, jak mohli, ale ona žije zatím tiše a nenápadně, stažena do ústraní. Princ přednosta vojenského úřadu se doslechl, že je to velmi hluboce založená a rozvázná dívka a vášnivě po ní zatoužil. Stále si nadbíhá mladého synka pana vrchního rady a paní Makibaširy Taifua a jeho prostřednictvím princezně tajně píše, ale choť pana rady vidí, že její muž chce vnutit princovi její dceru, které je jí líto: „Ráda bych respektovala mužovo přání, ale je přece nesmysl vnucovat třeba jen náznakem partnera dívce, která o vdavky vůbec nestojí.“

Od princezny opravdu nepřichází panu radovi žádná odpověď, ale princ přednosta Nió si umínuje, že nechce jen tak prohrát, a rozhodně se nevzdává.

Paní Makibašira také soudí: „Nic proti tomu. Princ přednosta by nebyl špatný ženich a nepochybně má před sebou světlou budoucnost.“

Ale princ přednosta je také velký záletník, navštěvuje stále tajně nej-různější ženy a často hledá cestu i k dcerám Osmého prince zvaného Hači no mija (syna císaře paní Pavlonie Kiricubo v prvním díle). Jeho přelétavá povaha vzbuzuje stále větší obavy.

Pan rada nakonec v hloubi srdce upouští od plánu sezdát tuto dvojici. Protože však nechce tak vznešeného pána urazit, odpovídá matka tajně za něho.